

Metode de combatere a violentei in scoala

Joi, 01 Iulie 2010 02:00 Arhiva People - Psihologia educatiei

Violenta este dezorganizarea unui sistem personal sau social care se traduce printr-o pierdere a integritatii (fizice, materiale, psihice). Daca, in fazele de inceput ale educatiei scolare (cand parintii nostri erau elevi), predomina violenta profesorului asupra elevilor, democratizarea educatiei a antrenat o deplasare a violentei catre elevi, canalizand-o dinspre elevi spre profesori.

Violenta fizica si cea verbala sunt doua dintre cele mai des intalnite tipuri de violenta in scolile din Europa. Cultura adolescentilor pare a fi centrata pe violenta, fenomen la care au contribuit familia, scoala, industria divertismentului si mass-media.

A. TIPURILE DE VIOLENTA LA CARE SUNT EXPUSI ELEVII/ PROFESORII

Elevii :

- violenta emotionala, vulgaritatea de limbaj, dinspre elevii cu comportament indezirabil;
- violenta fizica din partea colegilor mai mari sau mai puternici;
- agresiunea parintilor sau altor membrii ai familiei, ca metoda de rezolvare a nemulțuririi fata de copil;
- stress provocat de parintii cicalitori, de cerintele prea mari fata de copii in legatura cu performantele lor

- critica si sanctiunile exagerate ce vin dinspre profesori, care nu-si cunosc suficient de bine elevii;
- violenta stradala, escrocherii, santaj din partea unor tineri fara ocupatie, a gastilor de cartier;
- frustrarea datorata unor probleme de natura socio-economica;
- violuri, perversiuni sexuale, pornografie - intre elevi sau provocate de persoane dinafara scolii.

Profesorii :

- atitudini si limbaj trivial, vulgaritate din partea elevilor;
- agresivitate nonverbala, atitudini sfidatoare din partea elevilor sau persoanelor dinafara scolii;
- vestimentatie provocatoare, etalarea opulentei familiei, violenta emotionala;
- ostilitate in atitudini sau/ si agresivitate fizica;
- impolitete, insulte, obraznicie, nesupunere, amenintari, reprosuri din partea elevilor;
- comentarii impertinente la observatiile profesorilor, parasirea clasei in timpul activitatilor, gesturi care genereaza disconfort in interactiunea acestora cu elevii si parintii;
- violenta verbala, amenintari si chiar violenta fizica din partea unor parinti;
- suspiciuni, contestarea autoritatii, corectitudinii si competentei profesionale a unor cadre didactice de catre elevi si parinti;
- existenta unor grupuri organizate care terorizeaza scoala, pe unii profesori;
- violuri, perversiuni sexuale, lovire, talharire...

B) CAUZELE VIOLENTEI LA ELEVII

1. cauze de ordin genetic: devieri comportamentale explicabile pe baza de date genetice ; timiditatea, labilitatea emotionala, nivelul scazut de rezistenta la conflicte, tulburari emotionale

grave care determina structura dizarmonica a personalitatii unor elevi ; carente afective de stimulare cognitiva; esecuri personale de adaptare si integrare scolara;

2. cauze ce tin de specificul varstei scolare: modificarile hormonale caracteristice varstei scolare determina si modificari comportamentale, uneori nedorite; teribilismul adolescentin; contactul elevilor in orele de instruire practica organizate deficitar; sentimentul acut al singuratatii in conditiile cand parintii alearga obsedati de castiguri banesti, neacordand timp si rabdare framantarilor copiilor/ tinerilor in formare;
3. carente de ordin legislativ, la nivelul sistemului social in general si al celui scolar, in special: incoerenta legislativa- instabilitatea sistemului legislativ determina, in general, sfidarea legilor, regulamentelor sau normelor de convietuire sociala fara riscul sanctionarii faptelor;
4. cauze de ordin moral, criza generala a sistemului de valori: lipsa unor motive inalte in pregatirea scolara si profesionala genereaza dezinteresul elevilor si parintilor fata de scoala; potentialul financiar al unor parinti determina atitudini parazitare din partea fiilor/ fiicelor acestora; disparitia/ deprecierea vizibila a modelului familiei traditionale; conceptul de democratie preluat intr-o maniera deformata pe toate palierele socialului;
5. cauze de natura pedagogica, la nivelul scolii si al familiilor: volumul excesiv al informatiei nu lasa locul si timpului necesar preocuparilor pentru educatie ; tonul agresiv al educatorilor, bruscarea elevilor, aprecierea nedreapta cu note sau calificative; greseli atitudinale, de relationare si castigarea autoritatii moral-profesionale; abuz emotional si fizic din partea cadrelor didactice sau a parintilor; nesupravegherea atenta a elevilor in unele activitati sau in recreatii; lipsa de autoritate a unor profesori; abordarea gresita a elevilor la unele ore, de catre unii profesori genereaza frustrare si agresivitate; indulgenta si superficialitatea cu care sunt tratate unele probleme grave de comportament ale elevilor genereaza sfidare si dispret pentru regulamente si norme scolare; nivelul scazut de educatie si carentele culturale ale parintilor; incapacitatea parintilor de a-si educa si stapani copiii; conflicte intre familiile elevilor; incoerenta in sanctionarea abaterilor; programe educative formale, ineficiente- inclusiv pentru parinti; absenta psihologilor din majoritatea scolilor si localitatilor rurale; diminuarea legaturilor traditionale intre scoala si familie, cadrele didactice par tot mai dezarmate in incercarea lor de a face din parinti partenerul principal in educatie;
6. situatia socio-morala si economica in unele familii: saracia si promiscuitatea din numeroase familii; comportamentul agresiv in familie, pe fondul neajunsurilor de ordin material, al consumului de alcool sau al crizei generale a valorilor morale; numarul mare de familii dezorganizate, cu parinti divortati, configurate consensual, atipic ;
7. aspecte nascute de criza societatii in tranzitie: existenta unui numar prea mare de discoteci cu program non-stop, baruri si alte locuri de distractie in localitati, inclusiv la sate; lipsa de comunicare intre copii si parinti, fie din cauza plecarii celor din urma in strainatate fie din cauza diferentelor de mentalitate; abandonarea de catre parinti a functiei educative, pe fondul preocuparii exagerate pentru acumularea de bani si bunuri materiale; accesul nelimitat al elevilor la informatii neadecvate varstei sau particularitatilor individuale, prin televizor, internet, s.a.; ascultarea necontrolata a unei muzici neselectate; accesul la alcool si droguri;
8. cauze generate si/ sau alimentate de mass-media: agresivitatea, violenta si sexualitatea reprezinta principalul continut al unor emisiuni TV; lipsa/ raritatea modelelor pozitive in mass-media;
9. cauze ce tin de managementul scolii, la nivel micro si macro-social: lipsa unor spatii si preocupari ale scolii si comunitatii pentru desfasurarea unor activitati recreative, educative,

reconfortante, distractive (cluburi ale tinerilor, terenuri de sport, parcuri de distractie, etc.);
deprecierea imaginii scolii in urma prezentarii la TV a unor evenimente izolate din scoli.

C) MASURI DE COMBATERE A VIOLENTEI SCOLARE

1. respectarea stricta a Regulamentului Scolar si al Regulamentului de Ordine Interioara prin :

- cunoasterea continutului acestor regulamente de catre fiecare elev si parinte;
- aplicarea stricta, prompta si corecta a prevederilor acestor regulamente, in toate cazurile, in mod gradual si cu comunicarea acestor masuri catre cei in cauza;
- popularizarea actelor si sanctiunilor administrate, in randul elevilor si parintilor, ca mijloc de descurajare a acestor acte.

2. intarirea pazei si ordinii in scoala prin:

- contracte cu institutii de paza si protectie, asigurarea de fonduri banesti pentru plata angajatilor permanenti in asigurarea pazei si protectiei elevilor si cadrelor didactice pe timpul programului;
- intarirea pazei si ordinii prin personalul propriu angajat, pe intreaga perioada a cursurilor;
- supravegherea permanenta a incintei scolii cu ajutorul unor camere video(unde e posibil);
- accesul in scoala se va asigura pe o singura intrare;
- imbunatatirea serviciului pe scoala al cadrelor didactice pentru supravegherea atenta a elevilor si pentru evitarea oricaror accidente sau evenimente nedorite;
- sesizarea prompta catre organele de ordine ale statului a oricaror evenimente sau acte de violenta ce s-au manifestat sau risca sa se produca in unitatile scolare, colaborarea stransa cu politia locala sau de proximitate si cu jandarmeria;
- se va acorda atentie speciala elevilor sau grupurilor potential-agresive, desfasurand activitati de preventie a faptelor negative.

3. imbunatatirea activitatii educative prin:

- teme de dirigentie pe tema deviantei comportamentale, delincventei juvenile, violentei de orice fel, infractionalitatii, la toate clasele, cu continut adaptat varstei si caracteristicilor clasei; prezentarea unor cazuri aparute in presa si analizarea acestora cu elevii;
- consilierea psihologica a elevilor cu probleme comportamentale precum si a celor care sunt victime ale violentei sau unor forme de abuz; programe de preventie cu accent pe dezvoltarea personala, psiho-emotionala a elevilor;
- dezvoltarea retelei de medicina scolara, medicul scolar impreuna cu psihologul ar putea desfasura o buna activitate de preventie privind comportamentele de risc ;
- consilierea dirigintilor, profesorilor, parintilor pe problemele comunicarii si relationarii cu copiii;
- desfasurarea unor programe si proiecte educationale, in parteneriat cu institutiile furnizoare de servicii in combaterea infractionalitatii;
- organizarea de actiuni educative atractive, cu elevii si parintii inclusiv concursuri pe aceasta tema;
- revederea tematicii lectoratelor cu parintii si a tematicii sedintelor pe clase, in sensul cuprinderii unor dezbateri orientate pe problematica violentei;
- instaurarea in fiecare scoala a unei atmosfere de seriozitate si respect pentru valori reale;
- combaterea prompta a oricaror acte de violenta, sub orice forma s-ar manifesta aceasta;
- examinarea psihologica a elevilor cu probleme comportamentale;
- monitorizarea elevilor si faptelor reprobabile, activitati lunare cu elevii-problema;
- analiza periodica, in consiliul profesorilor si in careul scolii, a evenimentelor din perioada

respectiva si comunicarea masurilor stabilite de conducerea unitatii;

-instituirea unei comisii de disciplina la nivelul scolii cu atributii specifice;

-recuperarea, prin fapte exemplare, a prestigiului scolii in fata comunitatii; acest deziderat trebuie avut in vedere si la nivelul institutiilor centrale sau judetene, responsabile de destinul scolii romanesti.

4. intarirea legaturii scolii cu familia si comunitatea locala prin:

-o mai stransa colaborare cu familiile elevilor, cu biserica, cu primaria, politia, justitia, institutiile sanitare;

-vizitarea periodica a elevilor la domiciliul acestora, sau comunicarea prin mijloacele moderne cu parintii;

-actiuni in echipe mixte: profesori- elevi- parinti- psihologi- cadre medicale- politist- jandarmi, pentru activitati de informare si preventie a unor fapte sociale reprobabile.

5. alte masuri : -introducerea uniformelor scolare, a unor insemne distinctive pentru elevii din fiecare scoala, a legitimatiiilor de elev, interzicerea utilizarii telefoanelor mobile etc.

Articol scris de: **Maravela Teodora**, profesor itinerant-psiholog, Unitatea scolara: C.S.E.I. Braila